

Nr 740.

Av herr **Ossbahr**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 225, angående försvarsväsendets ordnande.

Såsom i min motion nr 731 framhålles, utvisar till och med försvarskommissionens förslag till lantstridskrafternas organisation i såväl krig som fred allvarliga brister. Även mot bakgrunden av kommissionens egna beräkningar angående det så kallade strategiska behovet innebär kommissionsförslaget nämligen i realiteten ett underskridande av det minimum, som i vissa krigsfall erfordras. Icke heller kunna strategiska reserver påräknas, och lika litet finnas linjeförband för lösandet av särskilda uppgifter såsom förstärkning av vissa fördelningar och täckandet av luckor mellan grupperade operativa enheter med mera. Kommissionen har icke heller på något sätt beaktat de allvarliga situationer, som kunna uppstå genom den nya metoden att landsätta såväl kvantitativt som kvalitativt starka trupper från luften, och då därtill kommer de strategiska beräkningarnas dagsaktuella karaktär och teoretiskt spekulativa natur, uppstå såsom en oundviklig konsekvens härav väsentligt ökade krav på krigsorganisationen.

I min nämnda principmotion har jag sökt påvisa de resurser, som totaliter sett stå oss till buds vid uppbyggandet av ett svenskt riksförsvär och jag har därvid, bland annat, föreslagit vissa organisatoriska förändringar och utökningar av armén för att kunna nå bästa möjliga resultat. Därvid har emellertid icke blott förutsatts ett slopande av den så kallade kategoriklyvningen utan jämväl uppsättandet av nya förband redan i fredstid, en väsentlig utökning av utbildningstiden, en proportionell förstärkning av artilleriet, en omfattande materielanskaffning och så vidare.

Därest man emellertid inom riksdagen icke nu är beredd att taga steget fullt ut till en verkligt rationell lösning av försvarsproblemet, borde man dock åtminstone slopa den ur många synpunkter förkastliga kategoriklyvningen samt skapa en sådan arméorganisation, att de nuvarande förbanden kunde bibehållas samtidigt som man inom ramen av detta antal och med endast obetydliga organisatoriska förändringar i övrigt möjliggjorde ett jämförelsevis om också icke i allo fullt effektivt utnyttjande av den levande värnkraften.

Under alla omständigheter borde sålunda fredsorganisationen omfatta, förutom Gotlands trupper med mera, sex arméfördelningar, ty allenast därigenom kan vinnas ett rationellt förhållande mellan krigs- och fredsorganisation. Detta skulle icke heller behöva medföra någon avsevärd förändring av nuvarande organisation, enär de fyra fördelningsstaberna kunde bibehållas och de två ytterligare staberna erhållas genom utvidgning av östra briga-

dens stab och militärbefälhavarens för övre Norrland truppers stab. På sådant sätt erhålles, förutom Gotlands infanteriregemente, 18 fördelningsinfanteriregementen, varjämte 3 infanteriregementen finnas för särskilda uppgifter. Sålunda böra kungl. Svea livgarde och kungl. södra skånska infanteriregementet avses för skydds- och förstärkningsändamål, under det att kungl. Göta livgarde, i huvudsaklig överensstämmelse med nu rådande förhållanden uppsätter, förutom garnisons- och krigsskoletrupper, en kustfästningsbataljon och en stridsvagnsbataljon. Den andra stridsvagnsbataljonen tilldelas kungl. södra skånska infanteriregementet, under det att kungl. Kronobergs regemente, såsom hittills, organiserar fästningsbataljonen i Karlskrona kustfästning.

Kungl. Norrbottens artillerikår utökas till ett regemente, och en division vid kungl. Smålands arméartilleriregemente avses för andra arméfördelningens behov ur övningssynpunkt i fredstid. I övrigt företages praktiskt taget inga organisatoriska förändringar i annan mån, än att kadrenna å fredsförbanden så utökas, att krigsorganisationen, utom Gotlands trupper, kan omfatta, utöver de av försvarskommissionen föreslagna 6 arméfördelningarna och en lätt brigad, 2 arméfördelningar av reservfördelningskaraktär jämte vissa armétruppförband.

Den ur tidigare anförda synpunkter nödvändiga utökningen av krigsfördelningarnas antal med mera kan således genomföras inom jämförelsevis kort tid efter mobiliserings anbefallande, och ökningen blir därjämte en given och naturlig följd av kategoriklyvningens slopande, vilket jämväl medför den avsevärda fördelen, att depåernas belastning under pågående krig i icke ringa mån minskas till båtнад bland annat för de stridande förbandens kvalitet i fråga om befäl.

Till detta kommer såsom nämnts den ur moralisk synpunkt betydelsefulla omständigheten, att i stort sett alla vapenföra och icke blott en del av dem erhålla verklig utbildning. Jag delar nämligen till fullo den uppfattning, varåt högerns förutvarande ledare, amiralen Arvid Lindman, under massinstämmanden från sitt parti gav uttryck i andra kammaren den 12 maj 1928, då han bland annat yttrade: »Kategoriklyvningen är någonting, som med all säkerhet är svenska folket motbjudande. Jag är övertygad om, att om man skulle vända sig till befolkningen i landsorten och fråga, om man tycker om kategoriklyvningen, så skulle man svara, att detta är någonting, som vi icke äro vana vid, någonting, som vi aldrig tänkt oss, något orättvist och motbjudande för oss att vara med om. Det väcker ovilja och harm, att det skall vara på det sättet.»

Samma åsikt finnes uttalad i högerreservationen till utskottsutlåtandet angående 1925 års försvarsordning (första särskilda utskottets utlåtande nr 1 år 1925), där det heter: »För visso ligger det hos varje svensk enoreflekterad känsla av att vid fara varje man bör gå ut för att med vapen i hand värna om sitt och de sina, och denna känsla skulle otvivelaktigt i händelse

av ett angrepp mot vårt land utlösa sig i offervillig handling. Det är då också statens plikt att vidtaga förberedelser i fredstid för att göra de vapendugliga männen skickade att deltaga i landets försvar samt att skapa en organisation, vilken förmår i sig upptaga folkkraften.»

Kategoriklyvningen bör alltså bortfalla redan av folkpsykologiska skäl, enär ökade värnpliktsbördor böra drabba alla lika, men därtill kommer, att vårt land så småningom går emot en kraftig minskning av de värnpliktigas antal inom årsklasserna, vilket nödvändiggör ett verkligt utnyttjande av de närmaste årens stora kontingenter.

Berörda förhållanden belysas av bilaga 1.

Även med bibehållandet av nuvarande bestämmelser angående frikallandet av vissa så kallade »familjeförsörjare» och de »samvetsömma» erhålles på grund av värnpliktskontingenternas storlek under de närmaste tio åren framåt en så avsevärd ökning av de till linjetjänst uttagnas antal, att krigsorganisationen verkligen kan svälla ut till, förutom Gotlands trupper, förutnämnda sex vanliga arméfördelningar och två reservfördelningar jämte en lätt brigad med mera. Därigenom kan alltså i händelse av behov den levande folkkraften på ett helt annat sätt än eljest utnyttjas till landets försvar, och även sedan årskontingenterna mot slutet av 1940-talet minskats på grund av befolkningsförhållandena, kan, såsom framgår av min principmotion, krigsorganisationen upprätthållas vid angiven styrka åtminstone inpå 1950-talet genom ianspråktagande av ytterligare några årsklasser.

Vid utarbetandet av här föreliggande motion, har jag, såsom antytts, sökt att göra så små förändringar som möjligt i de nuvarande förhållandena, samtidigt som min strävan varit att i görligaste mån anknyta till försvarskommissionens förslag. På grund härav måste självfallet den här föreslagna organisationen av lantstridskrafterna ur militär synpunkt i många hänseenden betraktas såsom mindre tillfredsställande, men den innebär dock inom ramen av en relativt obetydlig kostnadsökning så väsentliga fördelar i jämförelse med exempelvis försvarskommissionens förslag, att riksdagen borde kunna fatta sitt beslut i huvudsaklig anslutning till densamma.

Därest de av mig i min principmotion framförda synpunkterna icke kunna vinna beaktande, blir sålunda mitt förslag till lantförsvarets organisation som följer.

I. *Chefen för armén.*

Lika med försvarskommissionens förslag; dock måste en lantförsvarets fastighetsförvaltning tillkomma.

II. *Inspektionsmyndigheterna.*

Lika med kommissionens förslag.

III. *Generalitetet.*

Chefen för armén. Arvode 21 000 kr.

Fördelningschefer	6 st.	O 8.	(Jfr nedan.)
Inspektör för infanteriet	1 »	»	
» » artilleriet	1 »	»	
Generalfälttygmästare	1 »	»	
Generalintendent	1 »	»	
Inspektör för kavalleriet	1 »	O 7.	
» » intendenturtrupperna	1 »	»	
» » trängen	1 »	»	

IV. *Generalstabskåren.*

Utöver kommissionens förslag tillkommer en major och en kapten för II. fördelningens stab. Jfr nedan. I övrigt lika med kommissionen.

V. *Artilleristabskåren.*

Lika med propositionens förslag på grund av de i densamma framförda skälen.

VI. *Chefen för arméns stab.*

Lika med kommissionen.

VII. *Arméns fastighetsförvaltning.*

Begränsad omfattning av den utav kommissionen föreslagna försvarsväsendets fastighetsförvaltning.

Följande sammansättning föreslås:

- 1 överste,
- 2 överstelöjtnanter,
- 3 majorer,
- 10 kaptener,
- 4 löjtnanter,
- 3 fanjunkare,
- 3 sergeanter.

VIII. *Fördelningsstaber.*

Armén föreslås i fred sammansatt av 6 arméfördelningar och Gotlands trupper enligt bilaga 2. Denna organisation synes innebära en väsentlig för-
enkling i fred och underlätta en övergång till 6 eller 8 krigsfördelningar vid mobilisering. Den medför icke heller en sådan kostnadsökning, att man därför bör avstå från dessa fördelar.

Kommandantens i Boden verksamhet synes närmast bestå i rent krigsförberedelsearbete, varför han ej ansetts behöva egen expedition av större omfattning, än att den kan inrymmas i VI. fördelningen.

IX. Undervisningsverken.

På grund av kaderökning har ansetts nödvändigt att öka antalet kadett-officerare vid krigsskolan och avdelningscheferna å arméns underofficersskola med sammanlagt 4 kaptener eller löjtnanter (2 å vardera skolan).

X. Infanteriet.

På grund av kategoriklyvningens bortfallande blir det nödvändigt att behålla samtliga nuvarande truppförband. Detta medför också den betydande fördelen att omedelbart vid mobilisering utöver de första 6 fördelningarna reservtrupper kunna uppsättas, i första hand ytterligare 2 fördelningar. För att göra dessa fullt likvärdiga med de 6 förstnämnda skulle det dock vara nödvändigt med ytterligare kaderförtätning utöver den här föreslagna, vilken närmast är jämförbar med försvarskommissionens, samt med anskaffning av full uppsättning vapen och ammunition för sagda fördelningar. De härmed förenade kostnaderna skulle belöpa sig till det som föreslagits i min principmotion, men även med här föreslagen begränsning av kostnadsramen äro dock betydande fördelar att vinna.

Vid sammansättningen av de olika infanteriregementena har följts de i bilaga 3 angivna riktlinjerna.

Infanteriets stater framgå av bilaga 4.

XI. Kavalleriet.

För att möjliggöra mobilisering av kavalleribataljoner till ytterligare två fördelningar, föreslås utökning av kavalleriet så tillvida, att alla regementena göras lika stora.

Typ alltså lika med försvarskommissionens stora kavalleriregemente.

Kavalleriets stater framgå av bilaga 5.

XII. Artilleriet.

Vid fastställande av artilleriets fredsorganisation har i stort sett följts samma riktlinjer, som ovan angivits i samband med redogörelsen för infanteriet.

A) Vid mobilisering avses sålunda att uppsättas:

8 st. fördelningsartilleriregementen (å 4 divisioner),

Gotlands artilleriregemente,

Bodens artilleriregemente,

8 divisioner arméartilleri (en 7 cm kan motoriserad, två 10 cm kan. två 21 cm haub, tre 15 cm haub).

För fältkåren kräves sålunda:

$$32 + 8 = 40 \text{ divisioner.}$$

B) Under förutsättning att varje fredsdivision uppsätter ytterligare $\frac{1}{2}$ division vid mobilisering, vilket torde vara gränsen för god kvalitet, skulle enligt ovanstående i fred behövas:

$$\frac{32}{1,5} = 21\frac{1}{3} \text{ fördelningsdivisioner och}$$

$$\frac{8}{1,5} = 5\frac{1}{3} \text{ armédivisioner.}$$

C) Detta skulle med nuvarande eller av kommissionen föreslagen fredsorganisation kräva

5 fördelningsartilleriregementen jämte ytterligare $1\frac{1}{3}$ division,
1 arméartilleriregemente om $5\frac{1}{3}$ divisioner.

D) Behovet är alltså 5 fördelningsartilleriregementen, under det att för närvarande finnas 4 jämte en kår. Ej önskvärt ur byggnadssynpunkt att skapa ytterligare ett nytt förband. Då II. fördelningen i så fall synes komma att sakna fördelningsartilleri bör en division i A 6 reserveras för detta ändamål. Denna synes kunna begränsas till en blandad division med två 7 cm kanonbatterier och ett 10,5 cm haubitsbatteri.

E) Detta kräver att viss del av skyldigheten att mobilisera arméartilleri fritages från A 6, vilket kan ske på följande sätt:

1) A 8 i Boden tilldelas en tung division, som vid mobilisering uppsätter $1\frac{1}{2}$ division.

2) Av fördelningsartilleriregementena uppsätts vid mobilisering 2 tunga divisioner.

Sammansättningen av arméartilleriet i fred och vid mobilisering blir då

	I fred		Vid mobilisering	
A 6	3 div.	$\left\{ \begin{array}{l} 1 \text{ div. 7 cm kan} \\ 1 \text{ » 10 » »} \\ 1 \text{ » 21 » haub} \end{array} \right\}$	$4\frac{1}{2}$ div.	$\left\{ \begin{array}{l} 1 \text{ div. 7 cm kan} \\ 2 \text{ » 10 » »} \\ 1\frac{1}{2} \text{ » 21 » haub} \end{array} \right\}$
A 8	1 div.	$\left\{ \begin{array}{l} 15 \text{ cm haub} \\ 21 \text{ » »} \end{array} \right\}$	$1\frac{1}{2}$ div.	$\left\{ \begin{array}{l} 1 \text{ div. 15 cm haub} \\ 1\frac{1}{2} \text{ » 21 » »} \end{array} \right\}$
Vid vardera av A 1—A 4	$\frac{1}{3}$ div. ¹	15 cm haub	2 div.	15 cm haub

F) Regimentstypen.

A 1—A 4. Fördelningsartilleriregementen om 4 divisioner, lika med försvarskommissionens typ, utökade med kader för arméartilleri.

¹ Fordra i fred endast ökad materielanskaffning samt personalökning. Denna sistnämnda är, i enlighet med chefens för generalstaben yttrande, uppskattad till 16 officerare, 8 underofficerare, 32 underbefäl och 32 volontärer samt fördelad på fördelningsartilleriregementena A 1—A 4.

A 5. Lika med ett vanligt fördelningsartilleriregemente av kommissionens typ.

A 6. Arméartilleriregemente med en av divisionerna utbytt mot fältartilleridivision; se ovan. I övrigt lika med kommissionens förslag.

A 7. Lika med kommissionens förslag utökat med 1 överstelöjtnant.

A 8. Lika med kommissionens förslag, utökat med kader för en rörlig tung division.

De på grundval av ovanstående beräkningar föreslagna kadrerna för artilleriet framgå av bilaga 6.

XIII. *Ingenjörkårerna och signalkåren.*

I enlighet med tidigare, i fråga om här föreliggande motion anförda synpunkterna böra uppsättas 3 ingenjörkårer och 1 signalkår i anslutning till hittillsvarande förläggningssorter, signalkåren med ett detachment i Boden.

Staterna för kårerna framgå av bilagorna 7 och 8. Kaderökningen i förhållande till försvarskommissionens förslag är betingad av de båda extra krigsfördelningarna.

XIV. *Trängen och trängtrupperna.*

Staten, som framgår av bilaga 9, har uppgjorts med ledning av inspektörens för trängen förslag under hänsynstagande till ökat kaderbehov för de två extra krigsfördelningarna.

XV. *Intendenturen.*

Försvarskommissionens statförslag har, såsom framgår av bilaga 10, utökats med 1 major och 1 kaptan för II. fördelningens stab samt 3 kaptener såsom regementsintendenter vid enligt denna organisation bibehållna I 10, I 20 och I 22.

XVI. *Fältflygkåren.*

Lika med försvarskommissionens förslag.

XVII. *Luftvärnsartilleriet.*

Föreslås i fråga om kadern uppsättande i av försvarskommissionen angivet omfång, dock med tillägg för en instruktörsbeställning för den i huvudstaden bedrivna luftvärnsutbildningen i enlighet med chefens för generalstaben förslag. Förbandens benämning föreslås ändrade till »luftvärnsregemente».

XVIII. *Fältläkarkåren.*

Utöver försvarskommissionens förslag utökas kåren med två fältläkare (vid II. och VI. fördelningarna) samt två regementsläkare (vid I 20 och I 22) och en bataljonsläkare (Krigsskolan).

XIX. *Fältveterinärkåren.*

Föreslås utökad med en bataljonsveterinär, placerad vid A 5 (Boden).

XX. *Armémusiken.*

Omfattningen framgår av bilaga 11. Typ IV slopas.

XXI. *Sammandrag över personalstater.*

Framgår av bilaga 12.

XXII. *Härav föranledda ytterligare kostnader*

kunna beräknas bli följande.

a) *Kallortstillägg*

Boden: $65 \times 195 = 11\,475$ kronor

Umeå: $92 \times 60 = 5\,520$ »

---

16 995 kronor

b) *Felräkningspenningar* till regementsintendent å I 10, I 20 och I 22:
 $3 \times 600 = 1\,800$ kronor.

c) *Hyresbidrag* till gifta furirer:
 Uppskattat belopp = 9 560 kronor.

d) *Stipendier för underlättande av officersrekryteringen i Boden:*
 Förslagsvis $2 \times 2\,000 = 4\,000$ kronor.

e) *Ekiperingshjälp.*
 Uppskattad till 10 000 kronor.

f) *Rekryteringskostnader.*
 Uppskattade till 10 000 kronor.

g) *Avskedspremier.*
 Uppskattade till 10 000 kronor.

XXIII. *Arméns reservpersonal; reservstaten.*

Denna har av försvarskommissionen beräknats till 7 % av sammanlagda befälsbehovet. Detta medför att i den här föreslagna arméorganisationen borde ingå 480 reservstatsbefattningar mot de av försvarskommissionen föreslagna 425. Då en ytterligare utökning knappast nu är aktuell, innan den aktiva staten erhållit sådan omfattning, att den mäktar bära en utökad reservstat, synes det dock kunna anstå med tillsättandet av alla de 55 platserna. För ernående av önskvärd kontinuerlighet bör dock den av försvarskommissionen föreslagna reservstaten utökas med 12 överstelöjtnantsbeställ-

ningar med lön om 6 400 kronor och pension om 5 700 kronor i enlighet med officersförbundets yttrande.

Härav föranledda merkostnader belöpa sig till

Löner: $12 \times 6\,400$ ..... = 76 800 kronor

Ersättning för tjänstgöring:

$\frac{12 \times (22 \times 15 + 11 \times 30)}{2}$ ..... = 3 960 »

Summa 80 760 kronor

XXIV. Arméns hästar.

Stamhästar.

Ovan föreslagna organisatoriska ändringar medföra, att vid infanteriet erfordras ytterligare

$3 \times 29 = 87$ stamhästar.

För artilleriet erfordras ytterligare:

Vid Norrbottens artilleriregemente ..... 210 hästar

» Smålands arméartilleriregemente ..... 90 »

Summa 300 hästar.

För hela armén blir sålunda ökningen 387 stamhästar, minskad med 117 hästar till krigsskolan, vars behov av stamhästar, under förutsättning av förläggning i Stockholm, kan fyllas på hittillsvarande sätt. Nettoökningen blir sålunda 270 hästar.

Ackordshästar.

Infanteriet ytterligare ..... 4 500 ackordshästdagar

Artilleriet » ..... 45 000 »

Summa 49 500 ackordshästdagar.

eller avrundat 50 000 ytterligare ackordshästdagar.

Remontering.

Årligt inköp erfordras av ytterligare $\frac{270 \times 9}{100} = 25$ remonter, varav 2 draghästar för infanteriets behov.

XXV. De värnpliktigas avlöning.

Sammandrag av tjänstgöringsdagar se bilaga 13.

Anslaget bör ökas med

$210\,000 \times 0,50 = 105\,000$ kronor

$110\,000 \times 1,00 = 110\,000$ »

Summa 215 000 kronor.

Understöd åt de värnpliktigas familjer uppskattas ökat med 15 000 kronor.

XXVI. *Mathållning.*

Ökas med $500\ 000 \times 0,81 = 405\ 000$ kronor.

XXVII. *Munderingsutrustning.*

$500\ 000 \times 0,60 = 300\ 000$ kronor.

XXVIII. *Kasern- och förplägnadsutredning m. m.*

Uppskattat belopp = 60 000 kronor.

XXIX. *Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt.*

a) Kostnader för bibehållna etablissement	150 000 kronor
b) Ökning av kostnaderna beroende på utsträckt vinter- tjänstgöring = 15 % samt ökat antal tjänstgöringsdagar	250 000 »

Summa 400 000 kronor

XXX. *Anslag tillhörande tygförvaltningens område.*

1. Vapen och ammunition	500 000 kronor
2. Anskaffning och underhåll av motorfordon	50 000 »
3. Anskaffning och underhåll av ingenjörmateriel m. m. . .	75 000 »

XXXI. *Materielanskaffning.*

Såsom av de utförda beräkningarna framgår (jfr bilaga 14), belöpa sig kostnaderna för kategoriklyvningens slopande till i runt tal 6,6 miljoner kronor. Häri ingå dock givetvis icke kostnaderna för den engångsanskaffning av materiel, som kan anses erforderlig för de båda extra krigsfördelningarna, och sistnämnda kostnader bli för övrigt beroende på den karaktär, man önskar giva nämnda fördelningar. Förutom gevär finnes för närvarande praktiskt taget ingen materiel, som kan användas för deras utrustning, och därest man önskar förse dem redan från och med mobiliserings-tillfället med vapen och ammunition i samma utsträckning som övriga fördelningar, skulle detta medföra, såsom framgår av min principmotion nr 731, mycket stora belopp i och för anskaffning redan i fredstid av denna utrustning. Då i nu förevarande motion avsikten icke varit att söka framlägga det bästa tänkbara organisationsförslag utan att i stället så långt sig göra låter anknyta till såväl de nuvarande förhållandena som försvarskommissionens förslag, förutsättes emellertid icke en dylik fullständig materielanskaffning, utan de två extra fördelningarna torde även i detta hänseende böra erhålla en mera utpräglad reservkaraktär. Denna karaktär förskjutes emellertid i samma mån, som utrustningen förbättras. I viss omfattning bör emellertid

materielanskaffning ske, och denna bör vidare icke fördelas på längre tid än den, som åtgår för organisationens genomförande.

Även om emellertid denna anskaffning av materiel redan i fredstid blir jämförelsevis ringa, kunna dock de i dessa fördelningar ingående trupperna i viss utsträckning användas redan omedelbart efter mobilisering till bevakningstjänst och hemortsförsvaret m. m., samtidigt som de erhålla en säkerligen välbehörlig »repetitionsövning». Så snart krigsindustrien hunnit leverera vapen och ammunition i erforderlig utsträckning, kunna sedan dessa fördelningar användas på samma sätt som övriga, och de extra fördelningarna kunna sålunda insättas till lösandet av verkliga stridsuppgifter, i varje fall väsentligt mycket tidigare än de nyformationer, varmed försvarskommissionen i sitt förslag i viss utsträckning räknar.

Detta sammanhänger naturligtvis främst därmed, att försvarskommissionen bibehåller kategoriklyvningen, vilket innebär att ett stort antal vapenföra först efter åtskilliga månaders utbildning kunna insättas i stridande formationer, som medför, bl. a., att vid mobilisering hela ersättningsreservens outnyttjade manskapsresurser måste genomgå vapenutbildning. Denna utbildning kan emellertid icke påbörjas förrän efter tredje krigsmånaden, enär depåerna dessförinnan äro tagna i anspråk för första och andra årsklassernas räkning m. m. Allt detta innebär sålunda, att de av försvarskommissionen tänkta nyformationerna icke bliva fullt användbara förrän efter den tid, som på angivet sätt förflutit till dess ersättningsreservisterna blivit färdigutbildade, och denna tid torde bliva väsentligt mycket längre än den, som åtgår för leverans av krigsmateriel till de två i detta förslag upptagna extra krigsfördelningarna. Ju större anskaffning redan i fredstid av vapen och ammunition m. m. för dessa fördelningar, ju snabbare bliva de likvärdiga med övriga slagenheter, och man kan alltså också säga, att deras karaktär blir i hög grad beroende av denna anskaffnings storleksordning.

Då i varje fall här ifrågavarande tvenne extra fördelningar under de första månaderna efter mobiliserings anbefallande kunna övertaga en del av de enligt försvarskommissionens förslag eljest landstormen åvilande uppgifterna, vore det även tänkbart att meromnämnda fördelningar, i avvaktan på leverans från krigsindustrien, från landstormen övertoge jämväl en del materiel. Den här föreslagna organisationen blir emellertid alltid det primära.

Att ävenledes anskaffningen av luftvärnsmateriel borde ske i större omfattning, än kommissionen föreslagit, ligger i öppen dag.

XXXII. *De värnpliktigas utbildning.*

Behovet av gruppechefer vid mobilisering samt den därav följande planen för fördelning av studenter och jämställda i fred framgår av bilaga 15. I

denna hava principiellt främst de truppslag tillgodosetts, som ej hava värnpliktigt reservbefäl.

För att erhålla ett ungefärligt mått på den ur kader- och förläggningssynpunkt m. m. lämpligaste storleken på beväringårsklassen har här uppgjorts en sammanfattande översikt över rekryteringsbehovet (bilaga 16), varvid försvarskommissionens siffror lagts till grund.

En undersökning av de värnpliktigas fördelning inom vapenslagen ger för infanteriets vidkommande till resultat att, sedan stridsvagnsbataljonerna erhållit 370 värnpliktiga och övningstrupp avdelats till krigsskolan m. m. (tillhopa 2 120 man), återstå till sammanlagt 44 bataljoner 17 780 värnpliktiga, vilket i medeltal ger 400 man per bataljon eller 800 per tvåbataljonsregemente, vilket medgiver förläggning även under de tider, då två årsklasser äro inkallade till samtidig tjänstgöring.

Vid artilleriet blir regementskontingenten 610, utom vid A 7, som erhåller omkring 310 man.

De år, då jämlikt bilaga 2 ett mindre överskott förekommer, finnes även tekniska möjligheter att inkalla hela årsklassen samtidigt. Svårigheter i detta avseende uppstå egentligen endast åren 1940 och 1941. Den enklaste utvägen att eliminera dessa svårigheter är att inkalla viss del av årsklassen till vintertjänstgöring. Ifrågasättas kan även, om ej behovet av sålunda vinterutbildad trupp är så stort, att man bör fastslå att *minst* det antal, som överskrider 30 765, skall inkallas till vintertjänstgöring, och eventuellt även andra kontingenter. Genom att under viss del av utbildningstiden (lämpligen senare delen av mars—början av april) förlägga övningarna till Norrland, skulle man vidare erhålla den ur krigsberedskapssynpunkt stora fördelen, att vinterfälttjänstövningar av större omfattning åter kunde anordnas.

En annan fråga, som i detta sammanhang bör beröras är handräckningsproblemet.

Ett av huvudmotiven för ersättningsreservens tillkomst var, att den skulle möjliggöra fullständig befrielse för de värnpliktiga i linjetjänst från handräckningstjänst. Detta motiv förlorar emellertid i och med genomförande av här föreslagen härordning i aktualitet. Dels kan viss kortare tids handräckningstjänst, inlagd under den första utbildningen, ej i lika hög grad minska den tjänstbarhet, som vore fallet under 90-dagarsutbildningen och dels gör sig en genomgående strävan märkbar att i så hög grad som möjligt utbyta militär handräckningspersonal mot anställd civilpersonal. Detta har visat sig vara god ekonomi dels i de fall, där yrkesvana, intresse för tjänsten eller dylikt gör, att den anställdes arbetskapacitet kan jämföras med den hos 3—4 värnpliktiga, dels där tjänsten består i skötseln av viss dyrbar materiel, vilken kräver noggrann eftersyn. Möjligheten att på detta sätt skapa arbetstillfällen för den ökade kader av stamanställda, som på grund av åldersstrecket måste avgå ur militärtjänst utan att nå underofficersgrad, synes också vara värd att beakta.

Vidare kommer givetvis, om hela årsklassen uttages, en del värnpliktiga att relativt snart avföras från vapentjänst, vilket ej hindrar, att de med fördel kunna användas i handräckningstjänst i stället för att omedelbart frikallas. En sådan frikallelse kan därjämte under vissa förhållanden tänkas leda till en omfattande strävan att på detta sätt undandraga sig värnpliktens bördor. Rätt stor del av handräckningstjänsten kan också utföras av tillfälligt, i ett eller annat hänseende ej fullt tjänstbar personal. Man torde även kunna överväga att använda icke vapenföra till dylik handräckning i viss utsträckning.

Mitt yrkande i denna motion är så att säga ett andrahandsyrkande, ty, såsom tidigare framhållits, här föreliggande utkast innebär icke, enligt min uppfattning, den bästa lösningen av problemet. Därest emellertid en dylik lösning nu icke är i riksdagen genomförbar, borde åtminstone en sådan härordning som den här föreslagna kunna antagas. Skillnaden i kostnader mellan försvarskommissionens och mitt förslag till arméorganisation uppgår icke till mer än omkring 7 miljoner kronor, och denna kostnadsökning borde icke vara oöverkomlig med hänsyn till de med denna förenade avsevärda fördelarna.

Under förutsättning sålunda, att de av mig i min principmotion nr 731 framförda synpunkterna och önskemålen icke bliva beaktade vid utarbetandet av riksdagsbeslutet, får jag alltså vördsamt hemställa,

att riksdagen ville besluta en härordning i enlighet med här ovan framlagda förslag.

Stockholm den 18 april 1936.

Carl Patric Ossbahr.

Bilaga 1.

År	I värnpliktsåldern inträdande	Vapenföra efter avdrag av familjeförsörjare (80 %)	Återstår efter avgång av 9 350 man till flotta, flyg, lv och stamanställning m. m. ¹	Överskott (+) eller brist (—) å i genomsnitt erforderlig vpl-kontingent till armén 30 765
1937	53 700	42 960	33 610	+ 2 845
1938	52 300	41 820	32 470	+ 1 705
1939	51 800	41 440	32 090	+ 1 325
1940	61 500	49 200	39 850	+ 9 085
1941	57 600	46 080	36 730	+ 5 965
1942	52 600	42 080	32 730	+ 1 965
1943	51 600	41 280	31 930	+ 1 165
1944	49 600	39 680	30 330	— 435
1945	48 700	38 960	29 610	— 1 155
1946	46 500	37 200	27 850	— 2 915
1947	44 700	35 760	26 410	— 4 355
1948	44 800	35 840	26 490	— 4 275
1949	42 700	34 160	24 810	— 5 955
1950	42 900	34 320	24 970	— 5 795

¹ Marinen.....	3 915 vpl, härav 195 studenter och jämställda
Flyget.....	1 570 » » 70 » » »
Luftvärnet.....	806 » » 56 » » »
Fast anst.....	2 400 » » — » » »
Aspiranter.....	350 » » 350 » » »
Vpl. läk. m. fl.....	309 » » 309 » » »

Summa 9 350 vpl, härav 980 studenter och jämställda

Bilaga 2.

Arméns indelning och förläggning i fred.

I. Arméfördelningen.

Fördelningsstaben.....	Kristianstad
Norra skånska inf.-reg.....	»
Södra skånska » med II. stridsvagnsbataljonen.....	Ystad (Kevinge)
Kronobergs reg. med.....	Växjö
Kustfästningsbataljon.....	Karlskrona
Hallands reg.....	Halmstad
Skånska kav.-reg.....	Hälsingborg
Wendes art.-reg.....	Kristianstad
Skånska trängkåren.....	Hässleholm

II. Arméfördelningen.

Fördelningsstaben.....	Linköping
Livgrenadjärreg.....	Linköping
Sörmlands reg.....	Strängnäs

Jönköpings-Kalmar reg.....	Eksjö
Smålands arméart.-reg.....	Jönköping
Östergötlands luftvärnsreg.....	Linköping.
Göta ingenjörkår.....	Eksjö
Svea trängkår.....	Linköping

III. Arméfördelningen.

Fördelningsstaben.....	Skövde
Skaraborgs reg.....	»
Älvsborgs reg.....	Borås
Bohusläns reg.....	Uddevalla
Livreg. husarer.....	Skövde
Göta art.-reg.....	Göteborg
Karlsborgs luftvärnsreg.....	Karlsborg
Göta trängkår.....	Skövde
Andra int.-komp.....	Karlsborg
» tygkomp.....	»

IV. Arméfördelningen.

Fördelningsstaben.....	Stockholm
Svea livgarde.....	Järva
Göta » med.....	»
Kustbefästningsbataljon.....	Vaxholm
Livreg. grenadjärer.....	Örebro
Upplands reg.....	Uppsala
Hälsinge ».....	Gävle
Livreg. till häst.....	Stockholm
Svea art.-reg.....	Järva (alt. Uppsala)
» ingenjörkår.....	Stockholm, Frösunda
Signalkåren.....	» »
Svea trängkår.....	Örebro
Första int.-komp.....	Stockholm
» tygkomp.....	»

V. Arméfördelningen.

Fördelningsstaben.....	Östersund
Jämtlands fältjägerreg.....	»
Dalreg.....	Falun
Värmlands inf.-reg.....	Karlstad
Norrlands art.-reg.....	Östersund

VI. Arméfördelningen.

Fördelningsstaben.....	Boden
Norrbottnens inf.-reg.....	»
Västerbottnens reg.....	Umeå
Västernorrlands reg.....	Sollefteå
Norrlands dragonreg.....	Umeå
Norrbottnens art.-reg.....	Boden
Bodens art.-reg.....	»
Bodens ing.-kår.....	»

Norrlands trängkår.....	Sollefteå
Tredje int.-komp.....	Boden
» tygkomp.....	»

Gotlands trupper.

Staben.....	Visby
Gotlands inf.-reg.....	»
» art.-reg.....	»

Bilaga 3.

Sammansättningen i stort av infanteriregementena.

- I. *Fördelningsinf.-reg.:* I 6, I 11, I 16 (I. fördelningen)
                                   I 4, I 10, I 12 (II.   »   )
                                   I 9, I 15, I 17 (III.   »   )
                                   I 3, I 8, I 14 (IV.   »   )
                                   I 5, I 13, I 22 (V.   »   )
                                   I 19, I 20, I 21 (VI.   »   )

A) Typ på reg.: Lika med försvarskommissionens.

B) Undantag:

I 11, som utökas med kustfästningsbataljon i Karlskrona.

Typ: lika med nuvarande.

I 19, som utökas med skidlöparbataljon. Typ: Lika med nuvarande.

II. *Fristående regementen.*

A) I 1 och I 18. Typ såsom ovanstående fördelningsregementen.

B) I 2: Regstab., garnisonsbat. (= nuv. garnisonskomp. + övningstrp till krigsskolan), kustfästnbat. i Vaxholm (= nuvarande), strvbat. (= propositionens strvbat.).

C) I 7: Regstat, en infbat, en strvbat (Typ lika med livreg.-grenadjärer enligt propositionen).

	M i l i t ä r															
	O f f i c e r a r e												U n d e r o f f i c e r a r e			
	Generalspersoner m. fl.	Överstar	Överstar eller överstelöjtnanter	Överstelöjtnanter	Överstelöjtnanter el. majorer	Majorer	Majorer eller kaptenener	Kaptener (ryttmästare)	Kaptener (ryttm.) eller löjtnanter	Löjtnanter	Fänrikar	Summa officerare	(regementskassörer)	Fanjunkare (styckjunkare)	Sergeanter	Summa underofficerare
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I 1	—	1	—	1	—	3	—	15	—	24	8	52	1	14	20	35
I 2																
Regstab.	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	3	1	—	1	2
Kustfästnbat.	—	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	4	7	11
Strvbat.	—	—	—	1	—	1	—	5	—	—	—	—	—	4	6	10
Garnisonsbat.	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	36	—	3	5	8
I 7	—	1	—	1	—	2	—	13	—	16	5	38	1	11	18	30
I 11	—	1	—	1	—	4	—	19	—	31	10	66	1	18	27	46
I 19	—	1	—	1	—	4	—	18	—	25	8	57	1	15	23	39
17 reg = I 1.	—	17	—	17	—	51	—	225	—	438	136	884	17	238	340	595
Summa föresl. org.	—	22	—	22	—	68	—	361	—	551	172	1 136	22	307	447	776
Försvarskom.	—	19	—	19	—	58	—	283	—	412	181	972	19	262	377	658
Propositionen.	—	17	—	19	—	50	—	239	—	335	147	807	—	220	329	549
1925 års org.	—	21	—	21	—	234	—	211	—	400	141	830	—	177	383	560

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
K 1	—	1	—	1	—	1	—	9	—	14	5	31	1	8	12	21
K 2—K 4	—	3	—	3	—	3	—	27	—	42	15	93	3	24	36	63
Summa	—	4	—	4	—	4	—	36	—	56	20	124	4	32	48	84
Försvarskom.	—	4	—	2	—	2	—	36	—	54	20	118	4	30	44	78
Propositionen.	—	4	—	2	—	4	—	31	—	45	19	105	—	27	38	65
1925 års org.	—	4	—	2	—	2	—	29	—	54	21	112	—	21	37	58

Bilaga 4.

p e r s o n a l																
M a n s k a p						M u s i k p e r s o n a l										
Furirer	Korpraler (konstaplar)	Vicekorpraler	Summa underbefäl	Volontärer	Summa manskap	Musikdirektörer	Fanjunkare (styckjunkare)	Sergeanter	Summa musikdirektörer och underofficerare	Underbefäl			Volontärer	Summa musikpersonal	Summa militär personal	
										Furirer	Korpraler (konstaplar)	Vicekorpraler (konstaplar)				Summa underbefäl
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
45	30	30	105	45	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	8	8	32	16	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	9	9	36	18	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	10	10	40	20	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	20	20	80	40	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
61	38	38	137	61	198	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45	30	30	105	45	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
765	510	510	1 785	765	2 550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 010	655	655	2 320	1 010	3 330	21	42	100	163	38	50	50	188	142	493	5 735
860	569	569	1 998	854	2 852	18	36	80	134	72	40	40	152	116	402	4 884
733	511	511	1 755	715	2 470	17	34	76	127	68	38	38	144	110	381	4 207
857	556	567	1 980	854	2 834	21	21	88	130	109	46	46	201	134	465	4 689

Bilaga 5.

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
41	42	—	83	231	314	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
123	126	—	249	693	942	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
164	168	—	332	924	1 256	2	3	7	12	7	3	4	14	9	35	1 499
156	160	—	316	800	1 116	3	4	10	17	10	4	6	20	12	49	1 361
131	133	—	264	742	1 006	2	2	6	10	6	2	4	12	6	28	1 204
106	123	—	229	791	1 020	1	4	5	10	9	4	4	17	9	36	1 226

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A 1.....	—	1	—	1	—	4	18	—	27	—	10	61	1	15	21	37
A 2—A 4.....	—	3	—	3	—	12	¹ 52	—	² 79	—	30	179	3	45	63	111
A 5.....	—	1	—	1	—	4	16	—	24	—	10	56	1	14	20	35
A 6.....	—	1	—	1	—	4	16	—	24	—	10	56	1	14	20	35
A 7.....	—	1	—	1	—	1	9	—	15	—	5	32	—	8	12	20
A 8.....	—	1	—	1	—	4	18	—	29	—	11	64	1	16	22	39
Summa	—	8	—	8	—	29	129	—	198	—	76	448	7	112	158	277
Försvarskom.....	—	6	1	7	—	25	108	—	157	—	74	378	6	94	136	236
Propositionen.....	—	7	—	7	—	19	89	—	130	—	56	308	—	8	122	203
1925 års org.....	—	6	—	6	2	12	77	—	128	—	54	286	—	56	121	177

¹ 17 vid A 3 o. A 4.

² 26 vid A 3 o. A 4.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Ingenjörkårernas gemensamma stat..	—	1	—	3	—	7	—	36	—	47	15	109	—	34	63	97
Svea ingenjörkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göta »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	1	—	3	—	7	—	36	—	47	15	109	—	34	63	97
Försvarskom.....	—	1	—	3	—	5	—	32	—	44	14	99	—	30	55	85
Propositionen ¹	—	2	—	4	—	6	—	36	—	42	21	111	—	33	51	84
1935 års org.....	—	2	—	2	—	4	—	24	—	37	18	87	—	22	46	60

¹ Inclusive personal vid signalförbanden.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Signalkåren.....	—	1	—	1	—	3	—	14	—	18	—	37	—	12	19	31
Försvarskom.....	—	1	—	1	—	3	—	12	—	16	—	33	—	10	15	25
Propositionen.....	Se Bilaga 7 »Ingenjörtrupperna»															
1925 års org.....	—	—	—	1	—	1	—	11	—	13	4	30	—	6	12	18

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Trängen och trängtrupperna.....	—	2	—	2	—	7	—	39	—	52	16	118	—	39	59	98
Försvarskom.....	—	3	—	2	—	5	—	36	—	48	16	109	—	44	68	112
Propositionen.....	—	2	—	2	—	5	—	24	—	32	13	79	—	28	42	70
1925 års org.....	—	1	—	2	—	3	—	19	—	30	11	66	—	19	39	58

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Intendenturkåren...	—	2	—	5	—	10	—	65	—	10	—	92	54	6	15	75
Försvarskom.....	—	2	—	5	—	9	—	62	—	10	—	88	51	6	15	72
Propositionen.....	—	2	—	5	—	8	—	59	—	8	—	82	51	6	10	67
1925 års org.....	—	2	—	5	—	8	—	62	—	9	—	86	53	5	10	68

Bilaga 9.

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
112	76	70	258	110	368	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	584
110	70	70	250	110	360	—	1	1	2	2	1	1	4	2	8	589
80	52	48	180	92	272	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	421
56	52	48	156	68	229	—	1	1	2	2	1	1	4	2	8	356

Bilaga 10.

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
24	—	—	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	191
24	—	—	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	184
20	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	169
20	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	176

Bilaga 11.

Stater för armémusiken	Musikdirektörer	Fanjunkare (styckjunkare)	Sergeanter	Summa musikdirektörer och underofficerare	Underbefäl				Volontärer	Summa musikpersonal	Musikelever
					Furirer	Körpralar (konstaplar)	Vicekörpralar (konstaplar)	Summa underbefäl			
I 1.....	1	2	8	11	5	4	4	13	10	34	7) Typ 1
I 4, I 9, I 19.....	3	6	24	33	15	12	12	39	30	102	
K 1.....	1	2	4	7	4	2	2	8	6	21	5) Typ II
17 infreg.....	17	34	68	119	68	34	34	136	102	357	
K 2.....	1	1	3	5	3	1	2	6	3	14	4) Typ III
A 2 och A 6.....	2	2	6	10	6	2	4	12	6	28	
Lv 1 (Karlsborg).....	1	1	3	5	3	1	2	6	3	14	
Ing I.....	1	1	3	5	3	1	2	6	3	14	
Summa	27	49	119	195	107	57	62	226	163	584	138

Anm. Kostnaderna för armémusiken äro upptagna i resp. regementens lönestater.

	M i l i t ä																
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		O ₇	O ₆														
Högre staber m. m.																	
Generalitetet.....	114												14				
Generalstabskåren..		1	1		4	10		35					51				
Artilleristabskåren..				1	1	2		5	2				11				
Ch arméns stab....					1	3							4				
Arméns fastighets- förvaltning.....			1		2	3		10		4			20		3	3	6
Truppslags- samt sjuk- och vstvärnp Fördelningsstab m. m.....		2				1		2					5				
S u m m a:																	
Föreslagen org.....	14	3	2	1	7	3	20	57	2	4			113		3	3	6
Försvarskommiss... ²	14	2	2		7	2	17	52					96				
Propositionen..... ²	12	4	1	1	6	3	17	42	2				88				
1925 års org..... ²	11	6	3		5	16		45	3				89				
Undervisningsverk																	
Föreslagen org.....				5	5	3	2	22	56				93				
Försvarskommiss... ²				5	5	3	2	22	52				89	1	14	5	20
Propositionen..... ²				5	1	5	2	17	24				54	1	5		6
1925 års org..... ²					5	4	1	17	20	1			48	1			1
Infanteriet																	
Föreslagen org.....		22		22	68		301		551	172	1	136	22	307	447	776	
Försvarskommiss... ²		19		19	58		285		412	181		972	19	262	377	658	
Propositionen..... ²		17		19	50		239		335	147		807		220	329	549	
1925 års org..... ²		21		21	34		211		400	141		830		177	383	560	
Kavalleriet																	
Föreslagen org.....		4		4	4		36		56	20		124	4	32	48	84	
Försvarskommiss... ²		4		2	2		36		54	20		118	4	30	44	78	
Propositionen..... ²		4		2	4		31		45	19		105		27	38	65	
1925 års org..... ²		4		2	2		29		54	21		112		21	37	58	
Artilleriet																	
Föreslagen org.....		8		8	29		129		198	76		448	7	112	158	277	
Försvarskommiss... ²		6		1	7		108		157	74		378	6	94	136	236	
Propositionen..... ²		7		7	19		89		130	56		308		81	122	203	
1925 års org..... ²		6		6	12		77		128	54		285		55	120	175	
Luftvärdnet																	
Föreslagen org.....		2		2	6		29		38	13		90	2	28	43	73	
Försvarskommiss... ²		2		2	6		28		38	13		89	2	28	43	73	
Propositionen..... ²		1		2	3		19		22	9		56		19	28	47	
1925 års org..... ²		1			1		8		20			30		6	13	19	
Ingenjörkåreerna																	
Föreslagen org.....		1		3	7		36		47	15		109		34	63	97	
Försvarskommiss... ²		1		3	5		32		44	14		99		30	55	85	
Propositionen ³		2		4	6		36		42	21		111		33	51	84	
1925 års org..... ²		2		2	4		24		37	18		87		22	40	62	

¹ Härav 3 i O 7. — ² Härav 1 i O 7.³ Inklusive personal vid signalförbanden.

Bilaga 12.

p e r s o n a l (Sammanfattning)																
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	119
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93
—	—	—	—	—	—	1	2	4	7	4	2	2	8	6	21	130
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
1 010	655	655	2 320	1 010	3 330	21	42	100	163	88	50	50	188	142	493	5 735
860	569	569	1 998	854	2 852	18	36	80	134	72	40	40	152	116	402	4 884
733	511	511	1 755	715	2 470	17	34	76	127	68	38	38	144	110	381	4 207
857	556	567	1 980	854	2 834	21	21	88	130	109	46	46	201	134	465	4 689
164	168	—	332	924	1 256	2	3	7	12	7	3	4	14	9	35	1 499
156	160	—	316	800	1 116	3	4	10	17	10	1	6	20	12	49	1 361
131	133	—	264	742	1 006	2	2	6	10	6	2	4	12	6	28	1 204
106	123	—	229	791	1 020	1	4	5	10	9	4	4	17	9	36	1 226
420	418	—	838	856	1 694	2	2	6	10	6	2	4	12	6	28	2 448
347	346	—	693	720	1 413	2	2	6	10	6	2	4	12	6	28	2 055
296	290	—	584	625	1 209	4	4	12	20	12	4	8	24	12	56	1 776
288	282	—	570	780	1 356	2	2	4	8	6	2	2	10	6	24	1 840
114	80	—	194	167	361	1	1	3	5	3	1	2	6	3	14	538
114	80	—	194	167	361	1	1	3	5	3	1	2	6	3	14	537
78	58	—	136	105	241	1	1	3	5	3	1	2	6	3	14	358
26	29	—	55	78	133	1	1	2	4	3	1	1	5	3	12	194
110	60	60	230	160	390	1	1	3	5	3	1	2	6	3	14	610
106	62	62	230	160	390	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	574
113	62	61	236	190	426	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	621
59	58	55	172	259	431	—	1	1	2	2	1	1	4	2	8	588

	M i l i t ä r																	
	1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
		O7	O6															
Signalkåren																		
Föreslagen org.	—	1	—	1	—	3	—	14	—	18	—	37	—	12	19	31		
Försvarskomm.	—	1	—	1	—	3	—	12	—	16	—	33	—	10	15	25		
Propositionen.	Se Bilaga 7 »Ingenjörtrupperna»																	
1925 års org.	—	—	—	1	—	1	—	11	—	13	—	4	—	30	—	6	12	18
Trängen och trängtrupperna																		
Föreslagen org.	—	2	—	2	—	7	—	39	—	52	16	118	—	39	59	98		
Försvarskomm.	—	2	—	2	—	5	—	36	—	48	16	109	—	44	68	112		
Propositionen.	—	1	2	—	2	—	5	—	24	—	32	13	—	79	—	28	42	70
1925 års org.	—	1	—	2	—	3	—	19	—	30	11	66	—	19	39	58		
Intendenturkåren																		
Föreslagen org.	—	2	—	5	—	10	—	65	—	10	—	92	54	6	15	75		
Försvarskomm.	—	2	—	5	—	9	—	62	—	10	—	88	51	6	15	72		
Propositionen.	—	2	—	5	—	8	—	59	—	8	—	82	51	6	10	67		
1925 års org.	—	2	—	5	—	8	—	62	—	9	—	86	53	5	10	68		
Fälttygkåren																		
Föreslagen org.	—	2	—	3	—	6	—	26	—	4	—	41	—	6	10	16		
Försvarskomm.	—	2	—	3	—	6	—	26	—	4	—	41	—	6	10	16		
Propositionen.	—	1	—	3	—	5	—	17	—	—	—	26	—	—	—	—		
1925 års org.	—	—	—	1	—	4	—	2	—	—	—	7	—	—	—	—		
Summa:																		
Föreslagen org.	14	3	46	6	57	8	163	2	754	58	978	312	2	401	89	579	865	1 533
Försvarskomm.	14	2	41	6	51	7	133	2	697	52	781	320	2	112	89	524	768	1 375
Propositionen.	12	5	38	6	52	4	125	2	595	26	606	265	1	736	52	422	623	1 097
1925 års org.	11	6	41	—	51	4	92	1	515	13	695	249	1	688	54	315	663	1 032

personal (Sammanfattning)

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
50	25	25	100	70	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	238
50	25	25	100	70	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	228
28	32	30	90	131	221	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	269
112	76	70	258	110	368	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	584
110	70	70	250	110	360	—	1	1	2	2	1	1	4	2	8	587
80	52	48	186	92	212	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	421
56	52	48	156	68	224	—	1	1	2	2	1	1	4	2	8	356
24	—	—	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	191
24	—	—	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	184
20	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	169
22	—	—	22	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	176
20	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77
20	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
2 024	1 482	810	4 316	3 297	7 613	27	49	119	195	107	57	62	226	163	584	12 131
1 787	1 312	726	3 825	2 881	6 706	25	46	104	175	97	50	55	202	145	522	10 715
1 449	1 106	620	3 175	2 469	5 644	24	41	97	162	89	45	52	186	131	479	8 956
1 445	1 134	700	3 279	2 971	6 250	25	30	101	156	131	55	55	241	156	553	9 523

Bilaga 13.

Sammandrag av tjänstgöringsdagar utöver av försvarskommissionen beräknade.

	Antal tjänstgöringsdagar			Summa
	För fast anställt manskap	För värnpliktiga		
		Med 50 öres penningbidrag	Med 1 kr. penningbidrag	
<i>Fast anställt manskap</i>	174 845	—	—	174 845
<i>Värnpliktiga:</i>				
<i>I beväringen</i>	—	—	—	—
<i>Studenter och likställda</i>	—	—	—	—
<i>Övriga i linjetjänst</i>	—	1 143 000 ¹	54 000 ²	1 197 000
<i>I landstörmen</i>	—	—	50 000 ³	50 000
<i>Summa tjänstgöringsdagar</i>	174 845	1 143 000	104 000	1 421 845
<i>Avgår för ers.-res.</i>	—	936 000	—	936 000
<i>Rest</i>	174 845	207 000	104 000	485 845
» <i>avrundad</i>	180 000	210 000	110 000	500 000

¹ Föreslagen årsklass 30 765

Försvarskom. » 25 241

Överskjutande antal..... 5 524

Sammandrag av överskott å vpl under tiden 1937—1946 (Jfr bilaga 2) giver ett medeltal per år av:

$$\frac{24\,055 - 4\,505}{10} = \dots\dots\dots 1\,955$$

Summa 7 479

Antalet tjänstgöringsdagar blir sålunda:

$$7\,500 \times 140 + \frac{7\,500}{2} \times 25 = 1\,143\,750.$$

² 1 200 × 45 = 54 000.

³ Uppskattat.

Bilaga 14.

Beräkning av kostnadsökning

jämfört med försvarskommissionens förslag.

A. Anslag tillhörande civilförvaltningens verksamhetsområde.

1. Avlöning till personal vid arméledning, staber och truppförband.

Generalitetet.....	2 040	kr.	
Generalstabskåren.....	25 776	»	
Artilleristabskåren.....	— 56 841	»	(minskning)
Arméns fastighetsförvaltning.....	181 260	»	
Fördelningsstaber.....	14 700	»	
Undervisningsverk.....	30 000	»	
Infanteriet.....	2 503 028	»	

Kavalleriet	185 842 kr.
Artilleriet utom luftvärnet.	1 010 337 »
Luftvärnet	7 500 »
Ingenjörkåreerna	144 690 »
Signalkåren	48 480 »
Trängtrupperna	8 700 »
Intendenturkåren	32 160 »
Fältläkarkåren	46 560 »
Fältveterinärkåren	6 600 »
Kallortstillägg	16 995 »
Felräkningspenningar	1 800 »
Hysesbidrag till visst underbefäl	9 560 »
Stipendier å 2 000 kr. för underlättan- de av officersrekryteringen i Boden	4 000 »
Ekiperingshjälp	10 000 »
2. Rekryteringskostnader	10 000 »
3. Avskedspremier	20 000 »
4. Reservstater	80 760 »
5. De värnpliktigas avlöning	215 000 »
	<hr/>
	Summa 4 559 947 kr.

B. Anslag tillhörande intendenturförvaltningens verksamhetsområde.

1. Mathållning	405 000 kr.
2. Munderingsutrustning	300 000 »
3. Kasern- och förplägningsutredning	60 000 »
4. Bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt	400 000 »
5. Remontering	30 000 »
6. Furagering	150 000 »
7. Truppförbandens övningar	50 000 »
8. Sjukvård	25 000 »
9. Veterinärvård	10 000 »
	<hr/>
	Summa 1 430 000 kr.

C. Anslag tillhörande tygförvaltningens verksamhetsområde.

1. Vapen och ammunition	500 000 kr.
2. Motorfordon	50 000 »
3. Ingenjörsmateriel m. m.	75 000 »
	<hr/>
	Summa 625 000 kr.

Alltså summa kostnadsökning 6 614 947 kronor.

Bilaga 15.

Behovet av gruppchefer samt härav framgående fördelning av studenter.

Truppslag	Mob.- behov av grpchr	Vid mob. dispo- nibla a- klassare	Underskott av grpchr		Till täckande av denna brist dispo- neras årligen 2 400—980=1 420 studenter vilka böra fördelas		Antal årsklasser, som måste mobi- liseras för fyllande av brist i kol. 4	
			antal man	% av 9 720	%	antal	6 förd. m. m.	8 förd. m. m.
Inf.....	16 900	11 700	5 200	54	52	740	6—5	8—7
Kav.....	1 800	1 510	— ¹	—	—	—	—	—
Art.....	4 680	2 560	2 210	22	25	355	5—4	7—6
Ingkårer.....	1 200	715	485	5	5	78	5—4	7—6
Signalkår.....	600	285	315	3	4	50	5—4	7—6
Trängtrp.....	2 000	800	1 200	12	11	155	6—5	8—7
Inttrp.....	450	50	400	4	3	42	8—6	11—9
Tygtrp.....	60	50	— ²	—	—	—	—	—
Summa	27 690	17 670	9 720 ³	100	100	1 420	—	—

¹ Bristen täckes av f. d. off och resoffasp.

² Bristen täckes av vpl »tekniker» m. fl.

³ Denna siffra nedbringas dock i viss mån (omkring 75 man/år) genom hitförande av f. d. off och resoffasp.

Bilaga 16.

Sammanfattning av rekryteringsbehovet.

Truppslag	Studenter och jämställda	Reservbefäl	Övriga	Summa
Inf.....	740	3 820	15 340	19 900
Kav.....	—	—	1 186	1 186
Art.....	355	—	4 228	4 583
Ingkårer.....	78	—	1 332	1 410
Signalkår.....	50	—	640	690
Trängtrp.....	155	460	1 833	2 448
Int.....	42	100	406	548
Summa	1 420	4 380	26 243	30 765